

Народна банка на Република Македонија

АНКЕТА ЗА КРЕДИТНАТА АКТИВНОСТ

октомври, 2012 година

АНКЕТА ЗА КРЕДИТНАТА АКТИВНОСТ

октомври, 2012 година

Имајќи го предвид значењето на кредитите за функционирањето на целокупната економија, располагањето со специфични квалитативни информации за условите за кредитирање значително го олеснува разбирањето на начинот на функционирање на пазарот на кредити. Од тие причини, во јули 2006 година, НБРМ започна со спроведување Анкета за кредитната активност на банките, којашто е осмислена на речиси ист начин како и Анкетата на Европската централна банка. Главната цел на Анкетата е да обезбеди информации за некампатните услови за кредитирање (коишто вообичаено не се расположливи). Воедно, Анкетата има за цел да даде процена на различните фактори што делуваат врз побарувачката на кредити.

Добиените информации од Анкетата би требало да овозможат посоодветно толкување на редовните статистички податоци за кредитната активност на банките. Имено, статистичките податоци го покажуваат износот на одобрените кредити, како и промените во текот на определен временски период, но не и факторите што делуваат врз таквите движења. Притоа, информациите од Анкетата коишто се однесуваат на очекуваните промени во стандардите за кредитирање и во побарувачката на кредити овозможуваат подобро разбирање на идните економски текови.

Структура на Анкетата

Анкетата е наменета за лицата во банките одговорни за градење на кредитната политика на банката. Анкетата содржи дваесет и четири прашања за минатите и за очекуваните движења на пазарот на кредити. Прашањата се поделени во две главни категории: кредити за претпријатијата и кредити за населението. Секоја категорија е анализирана од аспект на кредитните услови, побарувачката на кредити и очекувањата на банките.

Обработката на добиените одговори на анкетните прашања се заснова врз добиениот нето-процент, односно нетирање на збирот на процентите на анкетираните субјекти кои одговориле со првите две и збирот на процентите на анкетираните субјекти кои одговориле со последните две алтернативи, или обратно во зависност од прашањето.

Резултати од Анкетата за кредитната активност на банките за третото тримесечје
на
2012 година¹

Овој извештај е резултат на Анкетата за кредитната активност што ја спроведе Народната банка на Република Македонија во октомври 2012 година².

Резултатите од Анкетата за кредитната активност на банките за третото тримесечје на 2012 година, на нето-основа, покажуваат умерено нето-заострување на кредитните услови кај корпоративниот сегмент и умерено нето-олеснување кај сегментот „население“. Ваквите оценки се продолжение на согледувањата од претходната анкета, но со доста послаб интензитет, што во основа ги отсликуваат согледувањата на најголем дел од банките за непроменливост на кредитните услови на квартална основа, за разлика од претходната анкета каде што процентот на одговори што укажуваа на заострување, односно олеснување кај претпријатијата и населението, соодветно, беше релативно висок. Во однос на очекувањата за овој квартал дадени во претходната анкета, отстапување во јачината на нето-основа се гледа кај претпријатијата, каде што се очекуваше посилно нето-заострување од оствареното. Од аспект на факторите, одговорите кај двата сегмента упатуваат на непроменети, односно зголемени согледувања за ризикот за вкупната економска активност, за самите компании-клиенти и за кредитната способност на населението, што придонесува за повнимателен однос на банките кон кредитирањето и заострување на кредитните услови. Останатите фактори коишто делуваат на кредитните услови во основа се оценети како фактори што не предизвикуваат промена на кредитните услови, во споредба со претходниот квартал.

Од аспект на кредитната побарувачка, кај корпоративниот сектор, во споредба со претходниот квартал, не се забележани поголеми промени кај нето-побарувачката за кредити. Притоа, одговорите на банките се распределени помеѓу непроменета и зголемена побарувачка, а мал процент од одговорите укажува и на намалување. Кај населението, одговорите на нето-основа укажуваат на послаб раст или благо намалување на кредитната побарувачка, како резултат на пренасочување на дел од одговорите од делумно зголемена кон непроменета побарувачка во овој квартал.

Во поглед на очекувањата за промена на кредитните услови во наредните три месеци, банките повторно укажуваат на нето-заострување на кредитните услови на корпоративниот сегмент, и тоа со повисок интензитет во споредба со оценетите остварувања за третиот квартал. Кај населението, се очекува натамошно умерено нето-олеснување на условите во следниот квартал, со

¹ Одговорите се пондерирани во согласност со учеството на банките на одделните пазарни сегменти во определен квартал (кредитирање на претпријатијата и кредитирање на населението), согласно со расположливите податоци во текот на обработката на одговорите.

² Со Анкетата се опфатени 15 банки, при што одговори доставија 15 банки.

малку посилен интензитет кај станбените кредити. **Од аспект на кредитната побарувачка**, банките очекуваат зголемување на нето-побарувачката за кредити од страна на претпријатијата, и тоа посилено во споредба со оценетите остварувања за третиот квартал. Очекувања за умерен раст на нето-побарувачката има и кај сегментот „население“, особено кај потрошувачките кредити.

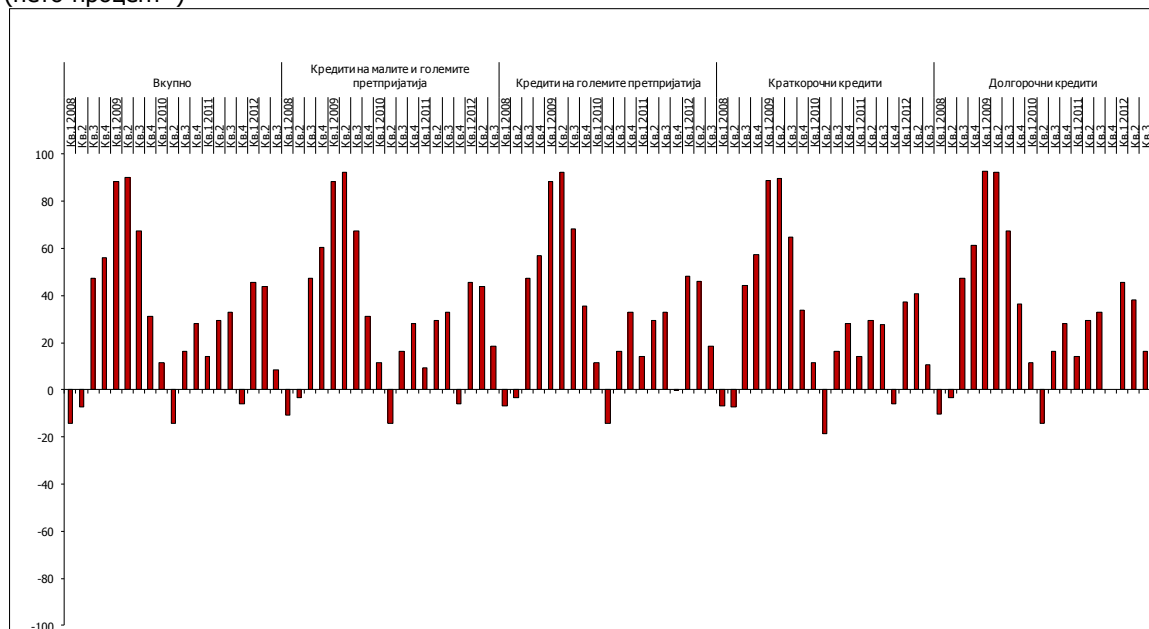
Кредити на претпријатијата

Услови за кредитирање

Во третиот квартал на 2012 година, одговорите на банките за корпоративниот сегмент беа претежно во зоната на непроменливост, за разлика од речиси подеднаквата распределба на одговори помеѓу заострување и непроменливост во претходните две анкети. Ваквите движења придонесоа кон позначително намалување на нето-заострувањето на вкупните кредитни услови (од 43,7 во вториот квартал, на 8,4 во третиот квартал), што не соодветствува со очекувањата на банките дадени во јулската анкета, коишто укажуваа на натамошно посилено нето-заострување. Ваквата констатација се однесува на сите видови корпоративни кредити, од аспект на големината и рочноста.

Графикон 1

Услови за кредитирање при одобрување заеми или кредитни линии на претпријатијата
(нето-процент*)

* Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на процентите „значително се заострени“ и „делумно се заострени“, и збирот на процентите „делумно се олеснети“ и „значително се олеснети“.

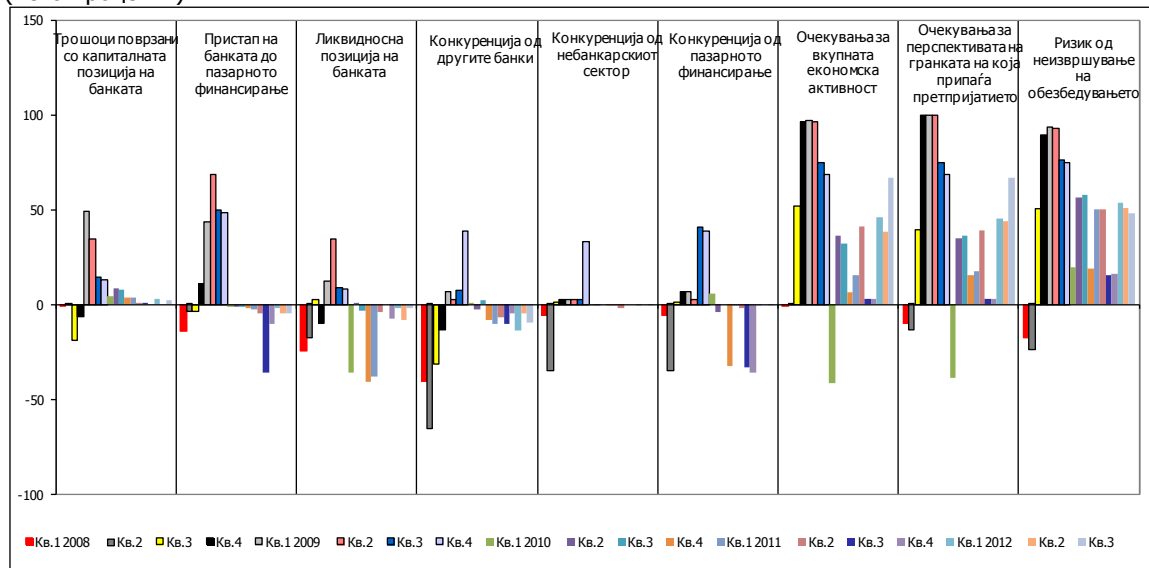
Од аспект на конкретните кредитни услови, резултатите од анкетата укажуваат на непроменети каматни и некаматни услови, со исклучок на барањата за обезбедување, за кои околу 35% од одговорите и натаму упатуваат на умерено заострување. Ваквите одговори се во согласност со општата оценка за непроменетост на условите во овој квартал кај најголемиот дел од банките. Притоа, кај условите големина на заемот и повраток на заемите се забележува намалување на нето-заострувањето, за разлика од претходната анкета кога интензитетот на заострување беше посилен (од 35,4 на 8,4 и од 35,4 на 5,6, соодветно).

Во однос на факторите коишто влијаат на условите за одобрување корпоративни кредити, од одговорите се согледува дека банките не го промениле значително односот кон ризикот во третиот квартал, односно факторите од групата за согледување на ризиците и натаму предизвикуваат нето-заострување на кредитните услови. Кај останатите фактори, поврзани со капиталната и ликвидносната позиција на банката и притисокот од конкуренција, не се забележува голема разлика во одговорите на банките во споредба со минатата анкета. Мнозинството банки оценуваат дека тие не предизвикуваат промена на условите на кредитирање.

Од аспект на влијанието на монетарната политика врз кредитните одлуки на банките во третиот квартал на 2012 година, одговорите на најголем дел од банките укажуваат на одредено влијание на монетарната политика врз кредитните одлуки (околу 20% од одговорите упатуваат на делумно влијание, додека околу 80% укажуваат на незначително влијание врз каматните одлуки). Во претходната анкета, околу 61% од одговорите на банките укажаа на одредено влијание на монетарната политика (39,1% и 21,3% од одговорите упатија на незначително и делумно влијание, соодветно).

Графикон 2

Фактори што предизвикуваат промена на условите за кредитирање на корпоративниот сектор
(нето-процент*)

* Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „--“ (значително придонесуваат за заострени услови за кредитирање) и „-“ (делумно придонесуваат за заострени услови за кредитирање) и збирот на „+“ (делумно придонесуваат за олеснување на условите за кредитирање) и „++“ (значително придонесуваат за олеснување на условите за кредитирање).

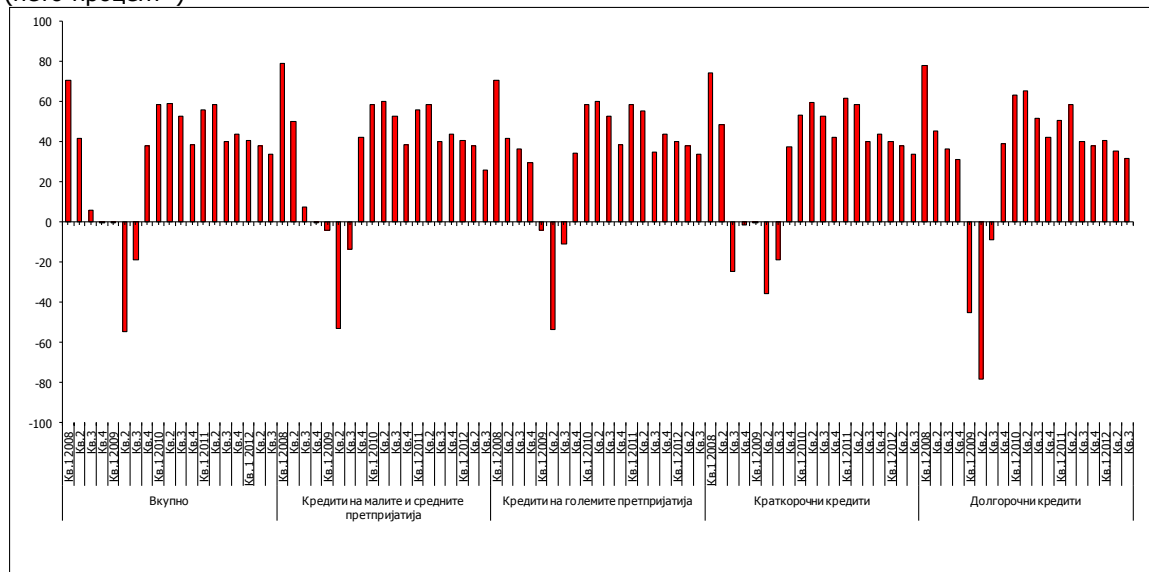
Побарувачка на кредити

Во поглед на побарувачката, како и во претходната анкета, и во текот на третиот квартал, одговорите на банките се поделени помеѓу согледувања за главно непроменета побарувачка за кредити и раст на

побарувачката (околу 46% и 40% соодветно). Притоа, за првпат во оваа година, 10% од одговорите упатуваат и на намалена кредитна побарувачка. При ваква распределба на одговорите, слична на претходната анкета, нето-побарувачката за кредити не забележа позначителни промени.

Графикон 3

Промена на побарувачката на кредити од страна на претпријатијата (нето-процент*)

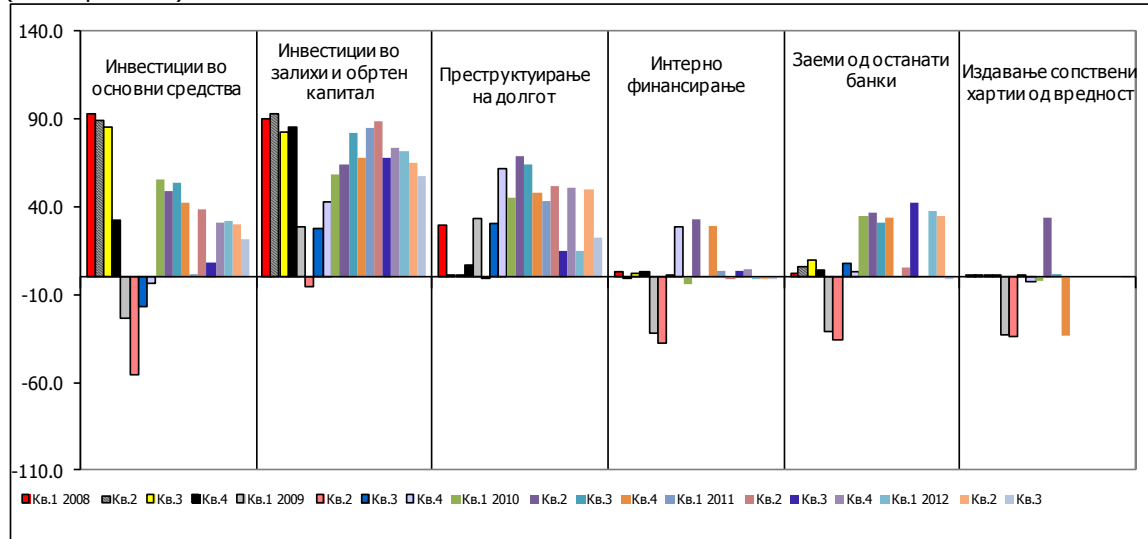

* Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на процентите „значително е зголемена“ и „делумно е зголемена“ и збирот на процентите „делумно е намалена“ и „значително е намалена“.

Во однос на факторите коишто влијаат врз побарувачката на кредити од страна на претпријатијата, како фактори со стимулативно дејство банките, на нето-основа, ги посочија потребите за инвестиции во залихи и обртен капитал (околу 57,6%), потребата од реструктурирање на долгот (околу 23%) и потребата од инвестиции во основни средства (околу 22%). Притоа, околу 12% од одговорите кај последниот фактор упатуваат на негово неповолно дејство, односно кон намалување на побарувачката. Останатите фактори, поврзани со употребата на интерно финансирање, како и издавањето на сопствени хартии од вредност, мнозинството банки ги оценуваат како фактори со неутрално влијание врз побарувачката на кредити.

Графикон 4

Фактори што предизвикуваат промена на побарувачката на кредити на корпоративниот сектор
(нето-процент*)

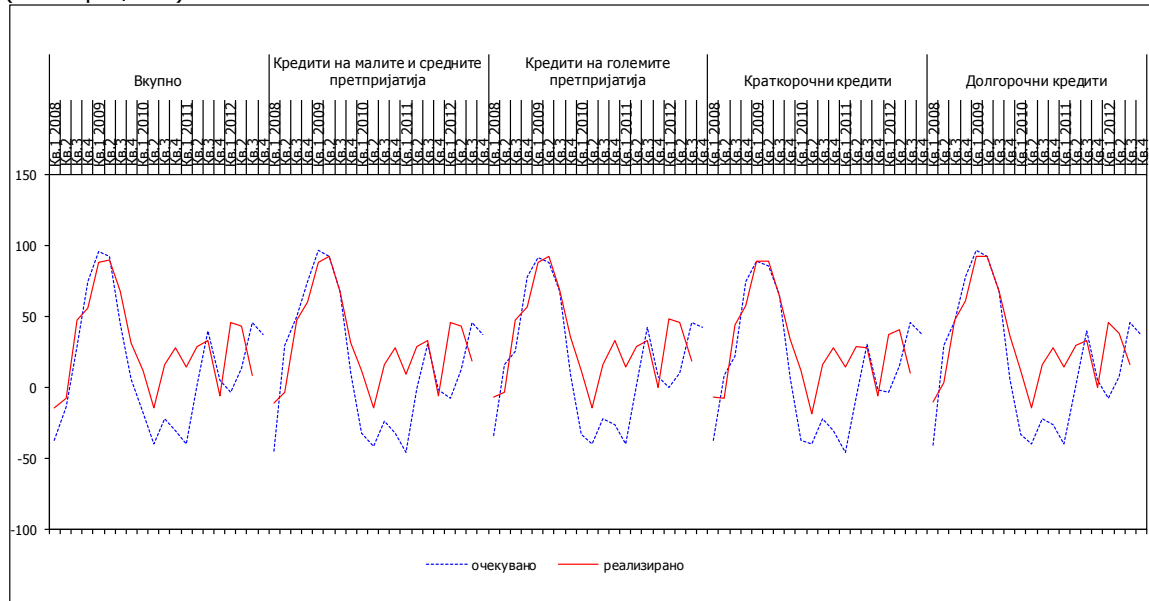
*Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „++“ (значително придонесува за повисока побарувачка) и „+“ (делумно придонесува за повисока побарувачка) и збирот на „-“ (делумно придонесува за намалување на побарувачката) и „--“ (значително придонесува за намалување на побарувачката).

Очекувања

Во однос на очекувањата на банките за движењето на кредитните услови во четвртиот квартал на 2012 година, распределбата на одговорите е слична на претходниот квартал. Така, околу 50% од одговорите насочуваат на задржување на истите кредитни услови, додека околу 43% упатуваат на заострување, што го потврдува претпазливост и воздржан пристап на банките кон дополнително кредитирање. Ваквите одговори упатуваат на натамошно нето-заострување на вкупните кредитни услови, но со помал интензитет во споредба со очекувањата во претходниот квартал (од 45,9 на 37,3 на квартална основа).

Графикон 5

Очекувања на банките за промена на условите на кредитирање на корпоративниот сектор
(нето-процент*)

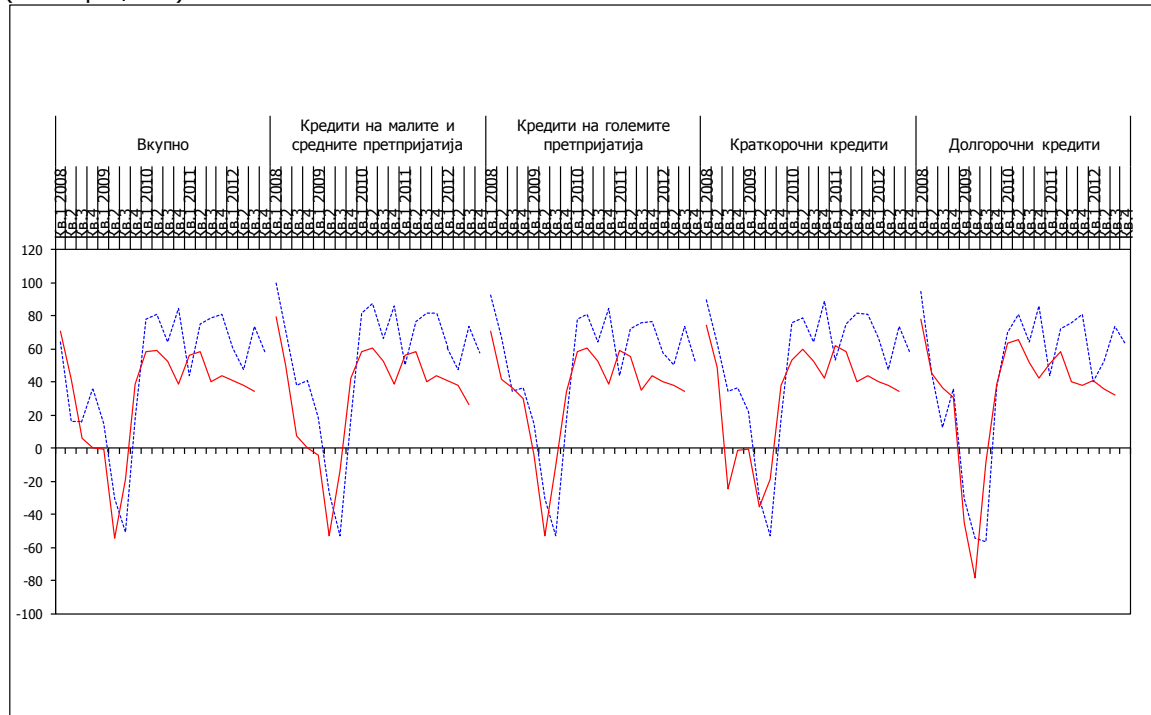

* Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на процентите „значително ќе се заострат“ и „делумно ќе се заострат“ и збирот на процентите „делумно ќе се олеснат“ и „значително ќе се олеснат“.

Во однос на побарувачката, околу 60% од одговорите посочуваат на очекувања за делумно зголемување на кредитната побарувачка во следниот квартал. Во однос на претходната анкета, процентот е помал (околу 74%), а за сметка на тоа се зголемија одговорите коишто укажуваат на непроменети очекувања за кредитна побарувачка (околу 40%, наспроти околу 26% во претходната анкета). **Ваквите движења, придонесуваат кон понатамошно зголемување на нето побарувачката за кредити, но помало во однос на претходниот период (од 73,6 на 57,3 на квартална основа).**

Графикон 6

Очекувања на банките за промена на побарувачката за кредити од страна на корпоративниот сектор
(нето-процент*)

* Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на процентите „значително ќе се зголеми“ и „делумно ќе се зголеми“ и збирот на процентите „делумно ќе се намали“ и „значително ќе се намали“.

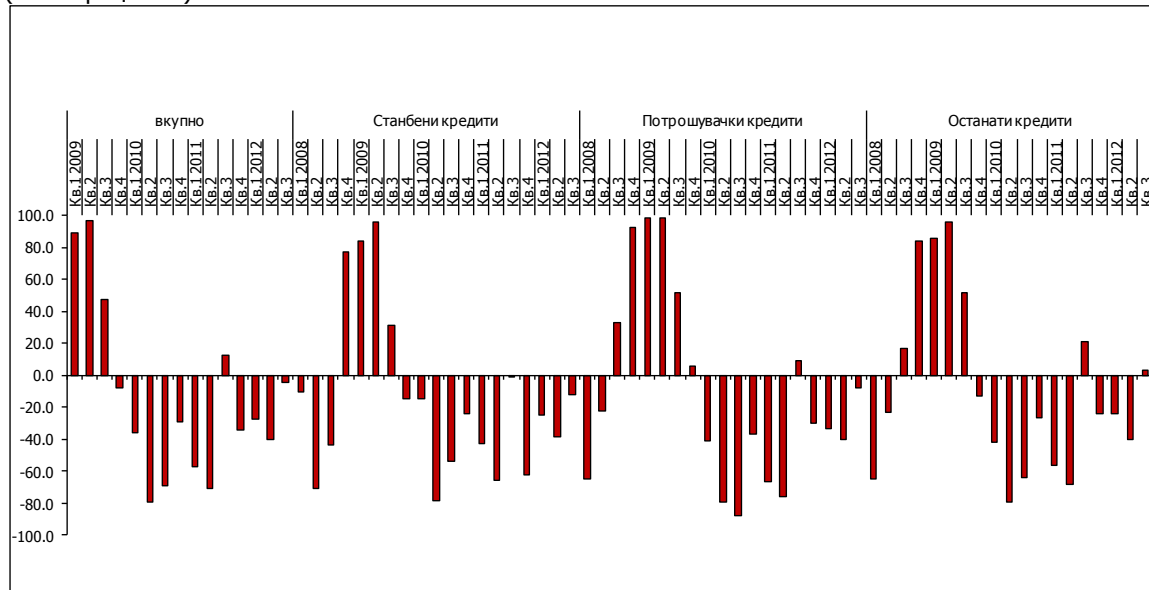
Кредити на население

Услови за кредитирање

Во третиот квартал на 2012 година, како и во претходните периоди, најголем дел од банките укажуваат на главно непроменети кредитни услови за кредитирање на населението. Сепак, во споредба со претходната анкета, забележан е зголемен процент на одговори на банките коишто упатуваат на непроменетост на кредитните услови, на сметка на намалувањето на процентот на банки коишто укажале на делумно олеснети кредитни услови. Овие движења соодветствуваат со очекувањата на банките дадени во јулската анкета, коишто главно укажаа на непроменети кредитни услови. Во вакви услови, забележано е намалување на нето-олеснувањето на вкупните кредитни услови, во споредба со претходниот период (од -40,1 на -4,5, на квартална основа).

Графикон 7

Услови за кредитирање при одобрување кредити на населението
(нето-процент*)

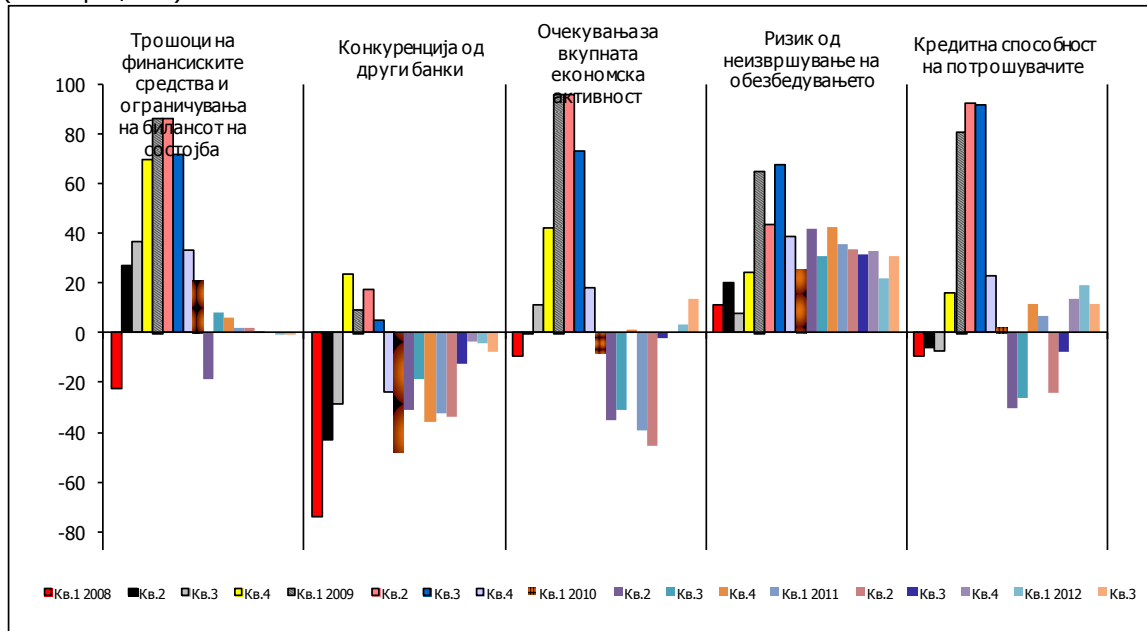
* Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на процентите „значително се заострени“ и „делумно се заострени“, и збирот на процентите „делумно се олеснети“ и „значително се олеснети“.

Од аспект на поединечните услови за одобрување станбени кредити, најголем дел од банките оцениле дека кредитните услови се непроменети во овој период. Притоа, банките во третиот квартал се повоздржани во олеснувањето на кредитните услови, во однос на претходната анкета. Така, само 12,6% од одговорите на банките укажуваат на намалена каматна стапка, наспроти 34% во претходниот период. Од аспект на останатите кредитни услови, поголема воздржаност на банките е забележана и кај провизиите и достасувањето на банките, каде што е намален процентот на одговорите на банките коишто укажале на олеснети кредитни услови.

Во однос на факторите коишто делуваат врз условите за одобрување станбени кредити, најголем дел од банките и во оваа анкета укажуваат дека сите фактори придонесуваат за непроменетост на кредитните услови. Сепак, во оваа анкета е забележана зголемување на согледувањата на банките за изложеност кон ризикот. Така, околу 14% од одговорите на банките укажуваат дека очекувањата за вкупната економска активност, како и кредитната способност на потрошувачите, предизвикуваат заострување на кредитните услови, за разлика од претходниот период кога речиси ниту една банка не се определи во оваа насока. Исто така, банките повторно го посочуваат факторот ризик од неизвршување на обезбедувањето како фактор што предизвикува делумно заострување на кредитните услови (31,7% од одговорите на банките). Ваквите движења придонесоа за зголемување на ограничувачкото влијание врз кредитната активност на факторите од групата за согледувања за ризикот.

Графикон 8

Фактори што предизвикуваат промена на условите за одобрување на станбените кредити
(нето-процент*)

* Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „--“ (значително придонесуваат за заострени услови за кредитирање) и „-“ (делумно придонесуваат за заострени услови за кредитирање) и збирот на „+“ (делумно придонесуваат за олеснување на условите) и „++“ (значително придонесуваат за олеснување на условите за кредитирање).

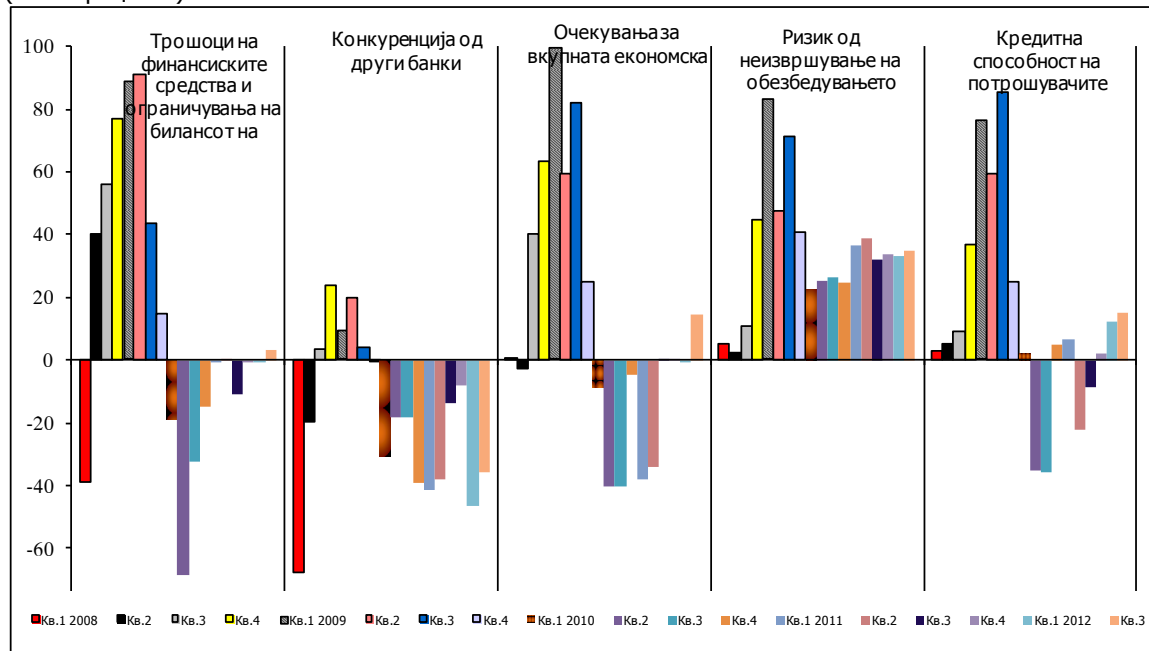
Во поглед на конкретните услови за одобрување потрошувачки кредити, 48% од одговорите на банките укажуваат на намалена каматна стапка на овие кредити, додека останатите одговори упатуваат на непроменетост. Во однос на останатите услови, речиси сите банки укажуваат дека условите за одобрување потрошувачки кредити се главно непроменети, за разлика од претходната анкета, кога определени банки укажаа дека е забележано олеснување на кредитните услови. Во вакви услови, забележано е намалување на нето-олеснувањето кај конкретните услови за одобрување потрошувачки кредити.

Што се однесува до факторите коишто делуваат врз условите за одобрување потрошувачки кредити, резултатите укажуваат дека факторите главно придонесуваат кон непроменетост на кредитните услови. Како кај станбените, така и кај потрошувачките кредити, банките укажуваат на влошување на согледувањата за ризик. Така, околу 16% од одговорите на банките укажуваат дека очекувањата за економската активност, како и кредитната способност на потрошувачите придонесуваат за заострување на кредитните услови, за разлика од претходната анкета кога речиси ниту една банка не се определи во оваа насока. Ризикот од неизвршување на обезбедувањето, како и во претходните анкети, и понатаму е фактор којшто придонесува за заострување на кредитните услови. Овие движења предизвикаа нето-заострување кај факторите од групата согледување за ризикот. Од друга страна, конкуренцијата од другите банки, и во ова анкета, се оценува како фактор што придонесува за олеснување на условите за кредитирање (околу 40% од одговорите на банките).

Графикон 9

Фактори што предизвикуваат промена на условите за одобрување потрошувачки кредити

(нето-процент*)

* Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „--“ (значително придонесуваат за заострени услови за кредитирање) и „-“ (делумно придонесуваат за заострени услови за кредитирање) и збирот на „+“ (делумно придонесуваат за олеснување на условите) и „++“ (значително придонесуваат за олеснување на условите за кредитирање).

Од аспект на влијанието на монетарната политика врз каматните одлуки на банките во третото тримесечје на 2012 година, најголем дел од банките укажуваат дека монетарната политика незначително влијаела (71%). Процентот на одговори на банките коишто укажуваат за отсуство на влијание од страна на монетарната политика во третиот квартал изнесуваше 21%, за разлика од претходниот период кога овој процент беше речиси двојно поголем.

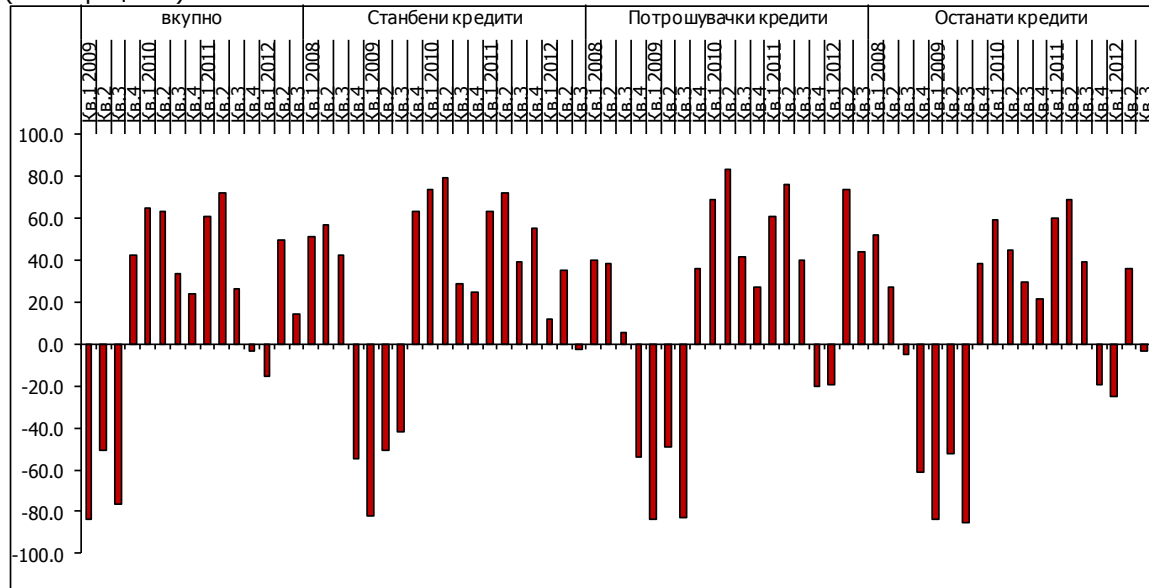
Побарувачка на кредити

Најголем дел од банките ја оцениле кредитната побарувачка во третиот квартал како непроменета, при истовремено намалување на бројот на банките коишто укажале на делумно зголемена побарувачка во однос на претходната анкета. Така, кај станбените кредити, речиси сите банки оцениле дека не е забележана поголема промена во побарувачката за овој тип на кредити. Притоа, само 1,2% од одговорите на банките укажуваат на зголемена побарувачка за станбени кредити, наспроти една третина од одговорите на банките во претходниот квартал. Ваквите движења придонесоа за умерено нето-намалување на побарувачката за станбени кредити, наспроти нето-зголемувањето во претходниот период (од 35,3 на -2,9 на квартална основа). Од аспект на потрошувачките кредити, забележана е еднаква распределба на одговорите од

банките коишто укажуваат на непроменета и делумно зголемена побарувачка на овој тип на кредити. Сепак, во споредба со претходната анкета, забележано е намалување на процентот на одговорите на банките (од 73% на 48%) коишто укажале на зголемена кредитна побарувачка. На нето-основа, растот на побарувачката за потрошувачки кредити е со послаб интензитет во однос на нето-растот од претходниот период (од 73,4 на 43,9, на квартална основа).

Графикон 10

Промена на побарувачката на кредити од страна на населението
(нето-процент*)

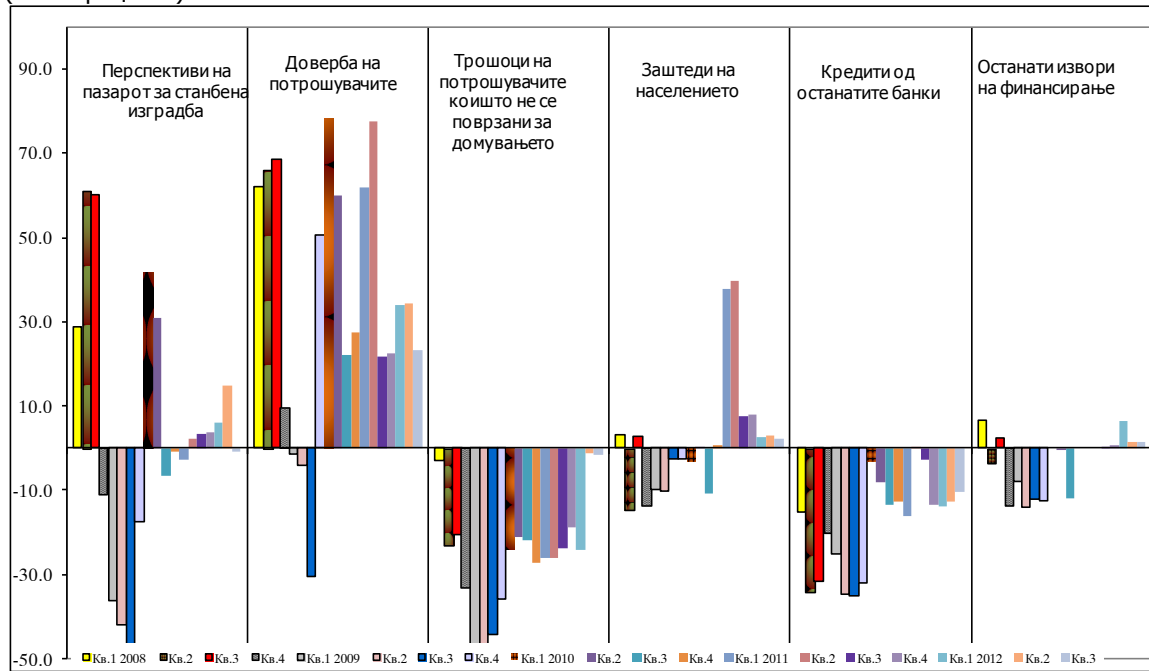

* Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на процентите „значително е зголемена“ и „делумно е зголемена“ и збирот на процентите „делумно е намалена“ и „значително е намалена“.

Кај факторите коишто влијаат врз побарувачката за станбени кредити, најголем дел од банките повторно укажаа на нивно неутрално дејство. Притоа, 23% од одговорите на банките и понатаму го согледуваат факторот доверба на потрошувачите како фактор со стимулативно дејство, додека кредитите од останати банки е фактор коишто за дел од банките делува во спротивна насока. Позначителна промена е забележана кај факторот перспективи на пазарот за станбена изградба, за кој само 2,1% од одговорите на банките укажуваат дека е фактор што предизвикува зголемување на побарувачката, за разлика од 18% во претходната анкета.

Графикон 11

Фактори што предизвикуваат промена на побарувачката на станбени кредити
(нето-процент*)

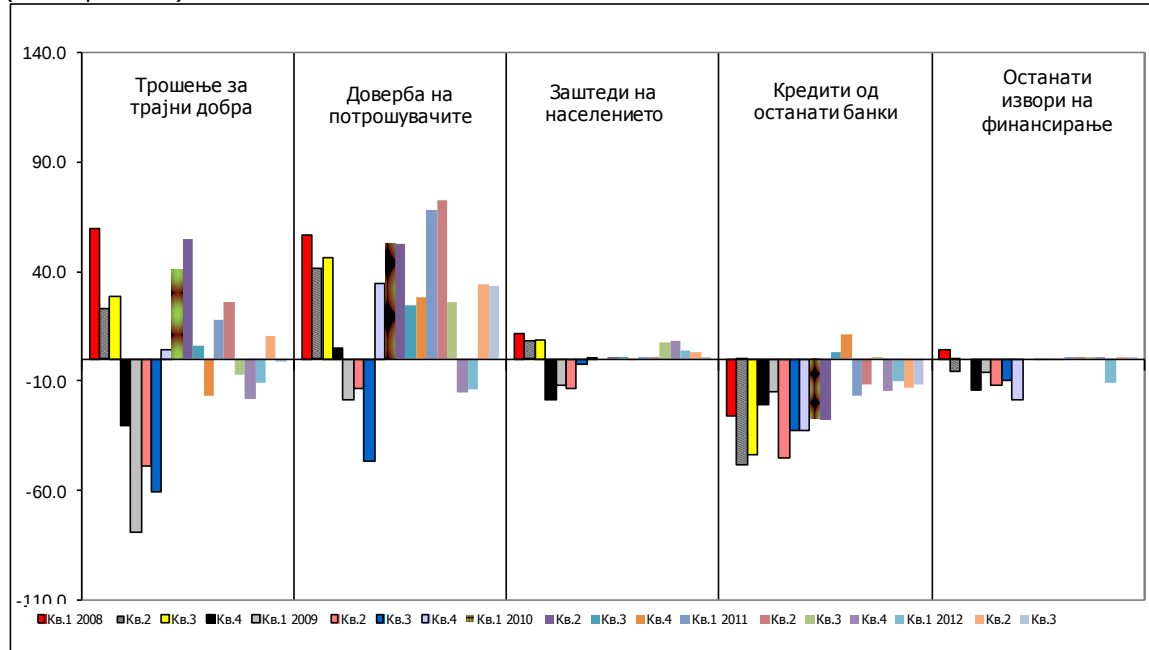

* Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „+“ (значително придонесува за повисока побарувачка) и „+“ (делумно придонесува за повисока побарувачка) и збирот на „-“ (делумно придонесува за намалување на побарувачката) и „-“ (значително придонесува за намалување на побарувачката).

Од аспект на факторите коишто влијаат врз побарувачката на потрошувачки кредити, најголемиот дел од банките укажуваат дека факторите и во овој квартал имаат неутрално дејство. Како и во претходната анкета, довербата на потрошувачите, е фактор којшто придонесува за делумно зголемување на побарувачката за потрошувачки кредити (една третина од одговорите на банките). Од друга страна, кредитите од останатите банки е фактор којшто предизвикува намалување на кредитната побарувачка (14% од одговорите на банките).

Графикон 12

Фактори што предизвикуваат промена на побарувачката на потрошувачки кредити (нето-процент*)

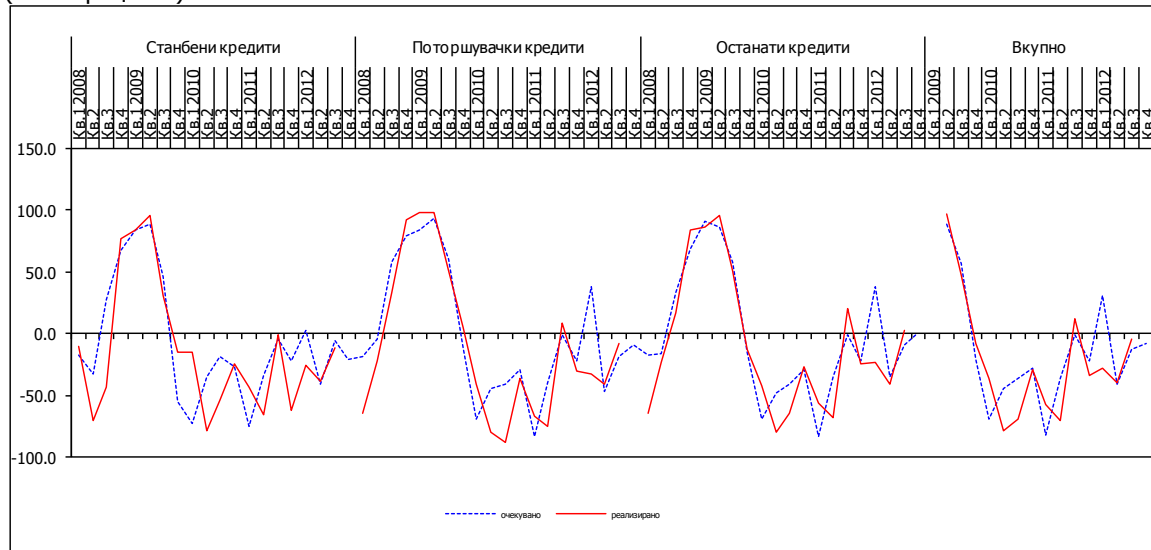
* Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „++“ (значително придонесува за повисока побарувачка) и „+“ (делумно придонесува за повисока побарувачка) и збирот на „-“ (делумно придонесува за намалување на побарувачката) и „--“ (значително придонесува за намалување на побарувачката).

Очекувања

Во поглед на очекувањата на банките за кредитните услови за населението во наредните три месеци, позначителен дел од банките очекуваат задржување на истите услови. Така, 77% од одговорите на банките укажуваат дека условите за одобрување на станбените кредити ќе останат исти, додека останатите одговори на банките укажуваат на делумно олеснување на кредитните услови во последниот квартал на 2012 година. Во вакви услови, забележано е зголемување на нето-олеснувањето на кредитните услови, во споредба со очекувањата во претходната анкета (од -5,7 на -21,4, на квартална основа), кога речиси сите банки очекуваа непроменети кредитни услови. Кај потрошувачките кредити, само 10% од одговорите на банките очекуваат олеснување на кредитните услови, за разлика од 20% во претходната анкета. Притоа, како и во претходниот квартал, останатите банки не очекуваат поголеми промени. Во вакви услови, забележано е намалување на очекувањата за нето-олеснување на условите за одобрување потрошувачки кредити, во споредба со претходната анкета (од -19,2 на -9, на квартална основа).

Графикон 13

Очекувања на банките за промена на условите за кредитирање на населението
(нето-процент*)

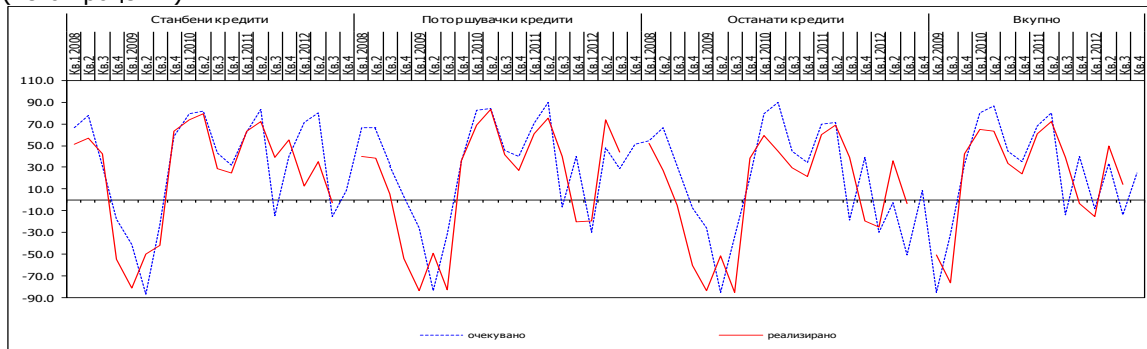

* Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на процентите „значително ќе се заострат“ и „делумно ќе се заострат“ и збирот на процентите „делумно ќе се олеснат“ и „значително ќе се олеснат“.

Кај побарувачката на кредити е забележана различна распределба на одговорите, во зависност од типот на кредитите. Така, најголем дел од банките (околу 92%) не очекуваат поголеми промени во побарувачката за станбени кредити, додека останатите банки очекуваат делумно зголемување на побарувачката. Притоа, за разлика од претходната анкета, ниту една банка не очекува намалување на кредитната побарувачка. Во вакви услови, очекувањата упатуваат на нето-зголемување на побарувачката за станбени кредити, наспроти очекувањата за нето-намалување во претходната анкета. Кај потрошувачките кредити е забележана порамномерна распределба на одговорите. Така, 48% од одговорите на банките укажуваат на непроменета побарувачка за потрошувачки кредити, наспроти 52% од одговорите на банките коишто се со очекувања за зголемена побарувачка. Сепак во оваа анкета е забележан поголем оптимизам на банките, имајќи предвид дека ниту една банка не очекува намалување на кредитната побарувачка, за разлика од 22% од одговорите на банките во претходната анкета. Притоа, се очекува повисоко нето-зголемување на побарувачката за потрошувачки кредити, во однос на очекувањата од претходниот квартал (од 28,8 на 51,5, на квартална основа).

Графикон 14

Очекувања на банките за промена на побарувачката на кредити од страна на населението
(нето-процент*)

* Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на процентите „значително ќе се зголеми“ и „делумно ќе се зголеми“ и збирот на процентите „делумно ќе се намали“ и „значително ќе се намали“.

Резултати од индивидуалните прашања од Анкетата за кредитната активност на банките за третиот квартал на 2012 година

I. Кредити на претпријатијата

1. Како се променети условите за кредитирање на Вашата банка,
од аспект на одобрувањето кредити на претпријатијата во изминатите три месеци?

	Вкупно			Кредити на малите и средните претпријатија			Кредити на големите претпријатија			Краткорочни кредити			Долгорочни кредити		
	Кв.1 2012	Кв.2	Кв.3	Кв.1 2012	Кв.2 2012	Кв.3	Кв.1 2012	Кв.2	Кв.3	Кв.1 2012	Кв.2	Кв.3	Кв.1 2012	Кв.2	Кв.3
Значително се заострени			2,8			10,7			2,8			2,8			2,8
Делумно се заострени	45,5	43,7	6	45,5	43,7	8,2	48,3	46,1	16,1	37,4	41,0	8,2	45,5	43,7	13,9
Во основа останаа непроменети	54,4	56,3	82,8	54,4	56,3	80,6	51,6	53,9	80,6	62,4	59,0	88,5	54,4	50,6	82,8
Делумно се олеснети			0,4			0,4			0,4	0,1		0,4		5,7	0,4
Значително се олеснети															
Неприменливо			7,9												
Вкупно	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Нето-процент	45,5	43,7	8,4	45,5	43,7	18,5	48,3	46,1	18,5	37,3	41	10,6	45,5	38	16,3
Број на банки коишто одговориле	14	14	15	14	14	15	14	14	15	14	14	15	14	14	15

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на процентите „значително се заострени“ и „делумно се заострени“, и збирот на процентите „делумно се олеснети“ и „значително се олеснети“.

2. Како влијаеја долунаведените фактори врз условите за кредитирање на Вашата банка, од аспект на одобрувањето кредити на претпријатијата во изминатите три месеци (се однесува на одговорот на прашањето 1 во колоната „вкупно“)? Ве молиме оценете го придонесот за заострувањето или олеснувањето на кредитните стандарди користејќи ја следнава скала:

-- = значително придонесуваат за заострени услови за кредитирање

- = делумно придонесуваат за заострени услови за кредитирање

0 = придонесуваат за непроменетост на условите за кредитирање

+ = делумно придонесуваат за олеснување на условите за кредитирање

++ = значително придонесуваат за олеснување на условите за кредитирање

НП = неприменливо

	--	-	0	+	++	НП	Нето-процент		
							Кв.1 2012	Кв.2	Кв.3
А) Трошоци на финансиските средства и ограничувања на билансот на состојба	2.8	2.8	70.4	2.7					
-Трошоци поврзани со капиталната позиција на Вашата банка	2.8		96.7	0.4			2.9	0.0	2.4
-Пристап на банката до пазарно финансирање (на пример, на пазарот на пари)			95.0	4.9			-1.9	-4.6	-4.9
-Ликвидносната позиција на Вашата банка		0.4	96.8	2.7			-2	-7.9	-2.3
Б) Притисок од конкуренција			32.2	13.4					
-Конкуренција од другите банки			90.0	9.9			-13.5	-4.7	-9.9
-Конкуренција од небанкарски сектор			99.5	0.4			-0.3	0.0	-0.4
-Конкуренција од пазарното финансирање			99.5	0.4			-0.3	0.0	-0.4
В) Согледување за ризикот	2.8	49.8	25.7	0.4					
-Очекувања за вкупната економска активност		69.4	27.9	2.6			46.0	38.4	66.8
- Очекувања за перспективата на гранката на која припаѓа претпријатието и на перспективата на поединечните фирми	7.9	61.6	27.8	2.6			45.6	44.1	66.9
-Ризик од неизвршување на обезбедувањето	2.2	46.0	51.3	0.4			53.7	51.1	47.8
Г) Останати фактори. Ве молиме наведете ги									

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „--“ (значително придонесуваат за заострени услови за кредитирање) и „+“ (делумно придонесуваат за заострени услови за кредитирање) и збирот на „+“ (делумно придонесуваат за олеснување на условите за кредитирање) и „++“ (значително придонесуваат за олеснување на условите за кредитирање).

3. Ве молиме оценете ја важноста на одделните фактори при процената на кредитната способност на претпријатијата.

-- = потполно неважни

- = делумно важни

0 = важни

+ = многу важни

++ = исклучително важни

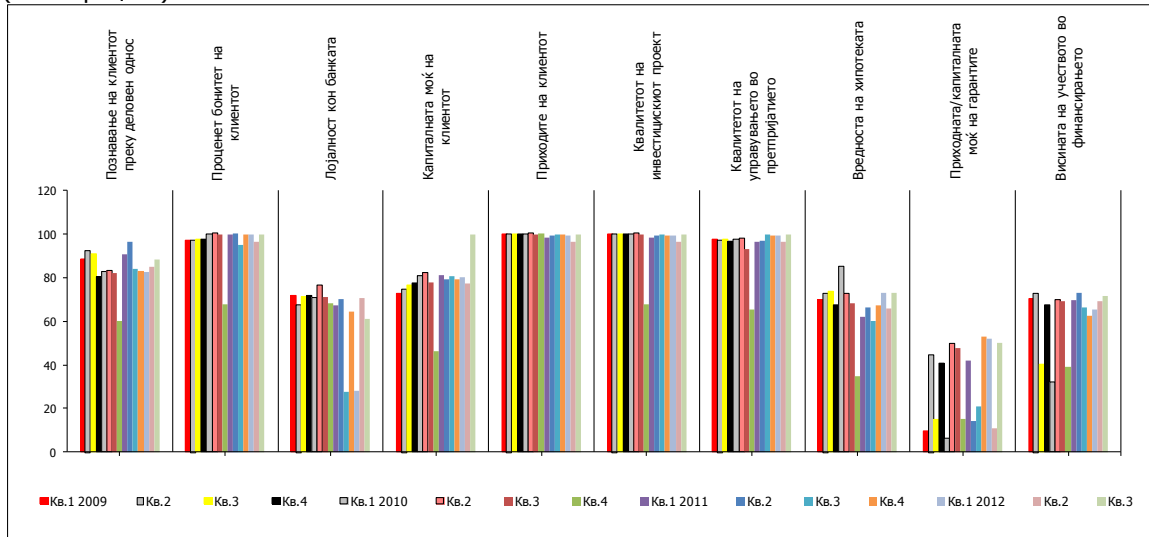
НП = неприменливо

	--	-	o	+	++	НП	Нето-процент		
							Кв.1 2012	Кв.2	Кв.3
Познавање на клиентот преку деловен однос			11.8	19.3	68.8		82.5	84.9	88.1
Проценет бонитет на клиентот				21.7	78.2		99.9	96.6	99.9
Лојалност кон банката			39.0	58.2	2.7		28.1	70.4	60.9
Капиталната моќ на клиентот				46.7	53.2		80.0	77.4	99.9
Приходите на клиентот				27.3	72.6		99.2	96.5	99.9
Квалитетот на инвестицискиот проект				40.0	59.9		99.2	96.2	99.9
Квалитетот на управувањето во претпријатието			0.4	33.6	65.9		99.2	96.2	99.5
Вредноста на хипотеката			26.8	70.3	2.8		73.2	65.6	73.1
Приходната/капиталната моќ на гарантите		5.6	38.4	48.7	7.2		51.9	11.0	50.3
Висината на учеството во финансирањето		5.6	17.2	66.0	11.1		65.3	69.2	71.5
Останати фактори, Ве молиме наведете ги								0.1	0.0

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „++“(исклучително важни) и „+“(многу важни) и збирот на „-“(делумно важни) и „--“(потполно неважни).

Графикон 15

Важност на одделните фактори при процена на кредитната способност на претпријатијата (нето-процент)

4. Како се променети условите на Вашата банка, од аспект на одобрувањето кредити на претпријатијата во изминатите три месеци? Ве молиме оценете го секој фактор користејќи ја скалата:

-- = значително се заострени

- = делумно се заострени

0 = во основа останала непроменети

+ = делумно се олеснети

++ = значително се олеснети

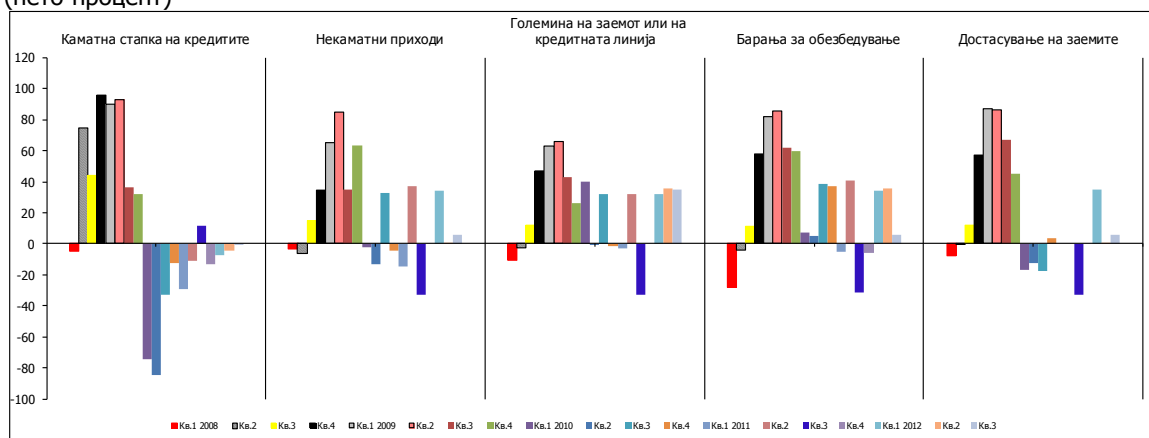
НП = неприменливо

	--	-	o	+	++	НП	Нето-процент		
							Кв.1 2012	Кв.2	Кв.3
А) Каматна стапка на кредитите		6.0	87.7	6.2			-7.7	-4.6	-0.2
Б) Останати услови и рокови		6.0	61.6	0.4					
-Некаматни приходи		6.0	93.5	0.4			34.5	0.1	5.6
-Големина на заемот или на кредитната линија		8.8	90.7	0.4			31.7	35.4	8.4
-Барања за обезбедување		35.3	64.2	0.4			34.2	35.4	34.9
-Повраток на заеми		6.0	82.9	0.4				35.4	5.6
-Достасување на заеми		6.0	93.5	0.4			34.8	0.1	5.6
В) Останати фактори, Ве молиме наведете ги								0.1	0.0

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „--“ (значително се заострени) и „-“ (делумно се заострени) и збирот на „+“ (делумно се олеснети) и „++“ (значително се олеснети).

Графикон 16

Промена на условите за кредитирање на банките, од аспект на одобрувањето кредити на претпријатијата (нето-процент)

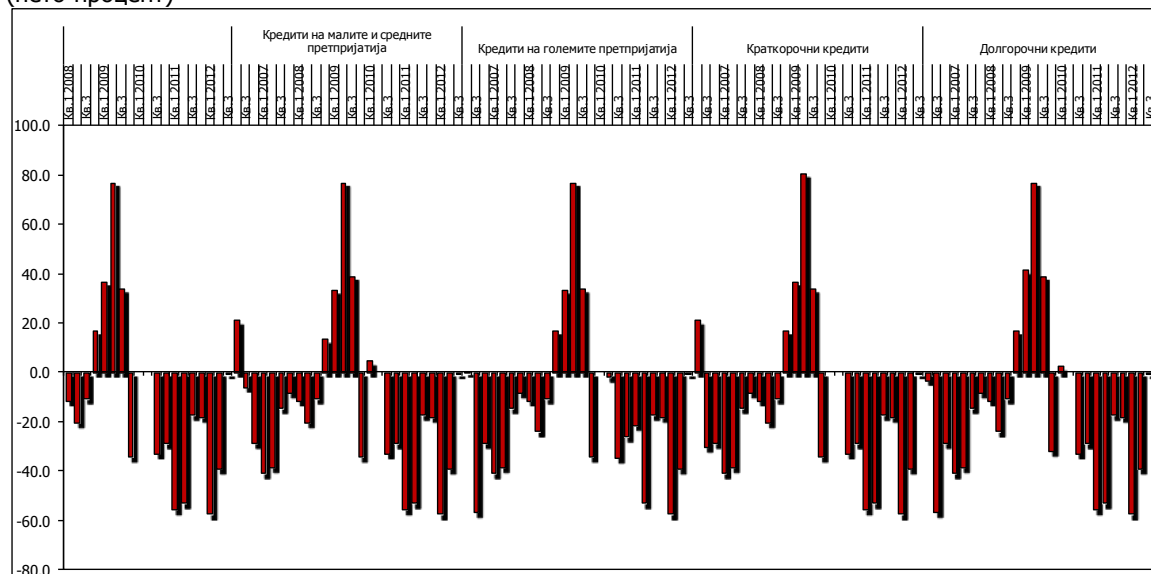
5. Какво влијание имаа промените во монетарната политика врз Вашата каматна политика (камати на новоодобрени кредити на претпријатијата) во последните три месеци?

	Вкупно			Кредити на малите и средните претпријатија			Кредити на големите претпријатија			Краткорочни кредити			Долгорочни кредити		
	Кв.1 2012	Кв.2	Кв.3	Кв.1 2012	Кв.2	Кв.3	Кв.1 2012	Кв.2	Кв.3	Кв.1 2012	Кв.2	Кв.3	Кв.1 2012	Кв.2	Кв.3
Значително влијаеја															
Делумно влијаеја	25.1	21.3	22.4	23.1	19.1	20.1	25.1	21.3	22.4	25.1	21.3	22.4	25.1	21.3	22.4
Незначително влијаеја	17.2	39.6	77.1	19.2	41.8	79.4	17.2	39.6	77.1	17.2	39.6	77.1	17.2	39.6	77.1
Не влијаеја	57.6	39.1	0.4	57.6	39.1	0.4	57.6	39.1	0.4	57.6	39.1	0.4	57.6	39.1	0.4
Неприменливо															
Вкупно	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Нето-процент	-57.6	-39.1	-0.4	-57.6	-39.1	-0.4	-57.6	-39.1	-0.4	-57.6	-39.1	-0.4	-57.6	-39.1	-0.4
Број на банки коишто одговориле	14	14	15	14	14	15	14	14	15	14	14	15	14	14	15

Нето-процентот претставува разлика помеѓу процентите „значително влијаеја“ и „не влијаеја“.

Графикон 17

Влијание на промените во монетарната политика врз каматната политика (камати на новоодобрени кредити на претпријатијата) на банките (нето-процент)

6. Како се промени побарувачката на кредити од страна на претпријатијата во последните три месеци, исклучувајќи ги вообичаените сезонски промени?

	Вкупно			Кредити на малите и средните претпријатија			Кредити на големите претпријатија			Краткорочни кредити			Долгорочни кредити		
	Кв.1 2012	Кв.2	Кв.3	Кв.1 2012	Кв.2	Кв.3	Кв.1 2012	Кв.2	Кв.3	Кв.1 2012	Кв.2	Кв.3	Кв.1 2012	Кв.2	Кв.3
Значително е намалена															
Делумно е намалена			10			10.0			10			10.0			10
Во основа остана непроменета	56.6	62	45.9	59.4	62.0	53.8	59.5	62.0	45.9	59.7	62.0	45.9	59.4	64.4	48.1
Делумно е зголемена	6	2.7	44	6.0	2.4	36.1	5.9	2.7	44	5.7	2.7	44.0	6.0	0.3	41.8
Значително е зголемена	34.5	35.3		34.5	35.6		34.5	35.3		34.5	35.3		34.5	35.3	
Неприменливо	2.8														
Вкупно	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Нето-процент	40.5	38.0	34.0	40.5	38.0	26.1	40.4	38.0	34.0	40.2	38.0	34.0	40.5	35.6	31.8
Број на банки коишто одговориле	14	14	15	14	14	15	14	14	15	14	14	15	14	14	15

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на процентите „значително е зголемена“ и „делумно е зголемена“ и збирот на процентите „делумно е намалена“ и „значително е намалена“.

7. Како влијаеја наведените фактори врз побарувачката на кредити од страна на претпријатијата (се однесува на одговорот на прашањето 6 во колоната „вкупно“)?

Ве молиме оценете го секој фактор употребувајќи ја скалата:

-- = значително придонесува за намалување на побарувачката

- = делумно придонесува за намалување на побарувачка

0 = придонесува за непроменетост на побарувачката

+ = делумно придонесува за зголемување на побарувачката

++ = значително придонесува за повисока побарувачка

НП = неприменливо

	--	-	o	+	++	НП	Нето-процент		
							Кв.1 2012	Кв.2	Кв.3
А) Потребни од финансирање		6.0	24.6	33.5		2.3			
- Инвестиции во основни средства		12.2	51.5	33.9		2.3	32.2	30.3	21.7
-Инвестиции во залихи и обртен капитал		6.0	28.0	63.6		2.3	71.5	65.4	57.6
-Преструктурирање на долгот		0.4	57.1	23.3		19.1	15.3	50.1	22.9
Б) Употреба на алтернативно финансирање			66.5	0.4		2.3			
-Интерно финансирање		1.2	95.6	0.8		2.3	-1.5	-1.3	-0.4
-Заеми од останати банки		2.8	91.8	2.6		2.7	37.3	35.0	-0.2
-Издавање сопствени хартии од вредност			70.9	0.4		28.6	0.0	0.0	0.4
Ве молиме наведете ги									
В) Останати фактори,									

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „++“ (значително придонесува за повисока побарувачка) и „+“ (делумно придонесува за повисока побарувачка) и збирот на „-“ (делумно придонесува за намалување на побарувачката) и „--“ (значително придонесува за намалување на побарувачката).

8. Ве молиме назначете каква промена очекувате кај условите за кредитирање на Вашата банка во следните три месеци, од аспект на одобрувањето кредити на претпријатијата.

	Вкупно			Кредити на малите и средните претпријатија			Кредити на големите претпријатија			Краткорочни кредити			Долгорочни кредити		
	Кв.1 2012	Кв.2	Кв.3	Кв.1 2012	Кв.2	Кв.3	Кв.1 2012	Кв.2	Кв.3	Кв.1 2012	Кв.2	Кв.3	Кв.1 2012	Кв.2	Кв.3
Значително ќе се заострат	2.9	2.2		2.9	2.2		2.9	2.2		2.9	2.2		2.9	2.2	
Делумно ќе се заострат	10.4	43.7	43.3	10.1	43.7	43.3	10.4	43.7	43.3	12.4	43.7	43.3	10.4	43.7	43.3
Во основа ќе останат непроменети	86.6	54.1	50.6	86.9	54.1	50.6	83.8	54.1	56.2	84.3	54.1	50.6	81.1	54.1	50.6
Делумно ќе се олеснат			6.0			6.0	2.8		0.4	0.3		6.0	5.5		6.0
Значително ќе се олеснат															
Неприменливо															
Вкупно	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Нето-процент	13.3	45.9	37.3	13.0	45.9	37.3	10.5	45.9	42.9	15.0	45.9	37.3	7.8	45.9	37.3
Број на банки коишто одговориле	14	14	15	14	14	15	14	14	15	14	14	15	14	14	15

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на процентите „значително ќе се заострат“ и „делумно ќе се заострат“, и збирот на процентите „делумно ќе се олеснат“ и „значително ќе се олеснат“.

9. Ве молиме назначете каква промена очекувате кај побарувачката на кредити од страна на претпријатијата во следните три месеци (исклучувајќи ги вообичаените сезонски промени).

	Вкупно			Кредити на малите и средните претпријатија			Кредити на големите претпријатија			Краткорочни кредити			Долгорочни кредити		
	Кв.1 2012	Кв.2	Кв.3	Кв.1 2012	Кв.2	Кв.3	Кв.1 2012	Кв.2	Кв.3	Кв.1 2012	Кв.2	Кв.3	Кв.1 2012	Кв.2	Кв.3
Значително ќе се намали															
Делумно ќе се намали			2.8			2.8			2.8			2.8			
Во основа ќе остане непроменета	52.6	26.4	37.0	52.6	26.4	37.0	49.8	26.4	42.6	52.6	26.4	37	47.1	26.4	37.0
Делумно ќе се зголеми	47.3	73.6	59.7	47.3	73.6	59.7	50.1	73.6	54.1	47.3	73.6	59.7	52.8	73.6	62.5
Значително ќе се зголеми			0.4			0.4			0.4			0.4			0.4
Неприменливо															
Вкупно	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Нето-процент	47.3	73.6	57.3	47.3	73.6	57.3	50.1	73.6	51.7	47.3	73.6	57.3	52.8	73.6	62.9
Број на банки коишто одговориле	14	14	15	14	14	15	14	14	15	14	14	15	14	14	15

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на процентите „значително ќе се зголеми“ и „делумно ќе се зголеми“ и збирот на процентите „делумно ќе се намали“ и „значително ќе се намали“.

Кредити на населението

10. Како се променети условите за кредитирање на Вашата банка од аспект на одобрувањето кредити на населението во изминатите три месеци?

	Вкупно			Станбени кредити			Потрошувачки кредити			Останати кредити		
	Кв.1 2012	Кв.2	Кв.3	Кв.1 2012	Кв.2	Кв.3	Кв.1 2012	Кв.2	Кв.3	Кв.1 2012	Кв.2	Кв.3
Значително се заострени												
Делумно се заострени	1,9		3,2	5,9			0,8		4,1	0,8		4,1
Во основа останаа непроменети	68,4	59,9	89,3	62,9	61,1	88,2	65,0	59,5	84,1	74,3	59,5	94,9
Делумно се олеснети	29,2	39,8	5,8	31,0	38,9	11,1	33,3	39,7	7,5	24,7	40,5	1,2
Значително се олеснети	0,3	0,3	1,9			0,9	0,7	0,8	4,5			
Неприменливо												
Вкупно	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Нето-процент	-27,5	-40,1	-4,5	-25,1	-38,9	-12,0	-33,2	-40,5	-7,9	-23,9	-40,5	2,9
Број на банки коишто одговориле	14	14	15	14	14	15	14	14	15	14	14	15

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на процентите „значително се заострени“ и „делумно се заострени“, и збирот на процентите „делумно се олеснети“ и „значително се олеснети“.

11. Како влијаеја долунаведените фактори врз условите за кредитирање на Вашата банка во поглед на одобрувањето станбени кредити на населението во изминатите три месеци (се однесува на одговорот на прашањето 10)? Ве молиме оценете го придонесот на наведените фактори за заострувањето или олеснувањето на условите за кредитирање користејќи ја следнава скала:

--= значително придонесуваат за заострени услови за кредитирање
 - = делумно придонесуваат за заострени услови за кредитирање
 0 = придонесуваат за непроменетост на условите за кредитирање
 + = делумно придонесуваат за олеснување на условите за кредитирање
 ++ = значително придонесуваат за олеснување на условите за кредитирање
 НП = неприменливо

	--	-	0	+	++	НП	Нето-процент		
							Кв.1 2012	Кв.2	Кв.3
А) Трошоци на финансиските средства и ограничувања на билансот на состојба			98.5	0.9		0.8	-0.8	-10.7	-0.9
Б) Притисок од конкуренција			59.3	6.3		0.5			
-Конкуренција од други банки			92.0	7.7		0.5	-4.0	-14.0	-7.7
В) Согледувања за ризикот		14.4	50.3	0.9		0.5			
-Очекувања за вкупната економска активност		14.4	84.4	0.9		0.5	3.5	-1.8	13.5
-Ризик од неизвршување на обезбедувањето		31.7	67.1	0.9		0.5	22.0	33.2	30.8
-Кредитна способност на потрошувачите		12.9	85.9	0.9		0.5	19.3	3.6	12.0
Г) Останати фактори, Ве молиме наведете ги									

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „--“ (значително придонесуваат за заострени услови за кредитирање) и „-“ (делумно придонесуваат за заострени услови за кредитирање) и збирот на „+“ (делумно придонесуваат за олеснување на условите) и „++“ (значително придонесуваат за олеснување на условите).

12. Ве молиме оценете ја важноста на одделните фактори, при процена на кредитната способност на населението.

-- = потполно неважни

- = делумно важни

0 = важни

+ = многу важни

++ = исклучително важни

НП = неприменливо

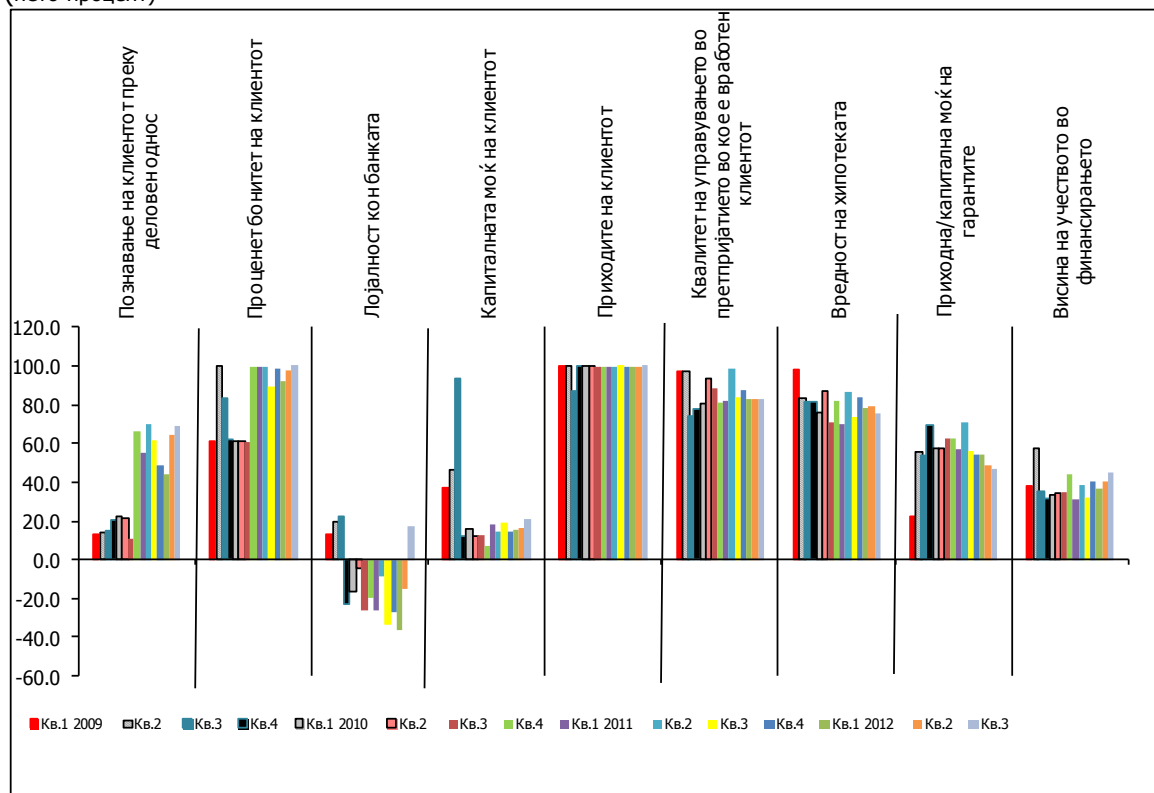
	--	-	0	+	++	НП	Нето-процент		
							Кв.1 2012	Кв.2	Кв.3
Познавање на клиентот преку деловен однос			31.3	57.1	11.8		43.9	64.3	68.9
Проценет бонитет на клиентот				75.1	25.1		91.9	97.6	100.2
Лојалност кон банката		3.1	76.8	15.3	5.0		-36.2	-15.0	17.2
Капиталната моќ на клиентот		36.0	6.8	55.9	1.5		15.8	16.5	21.4
Приходите на клиентот				33.9	66.3		99.6	99.2	100.2
Квалитет на управувањето во претпријатието во кое е вработен клиентот			16.8	82.8	0.6		82.7	82.5	83.4
Вредност на хипотеката			24.8	27.2	48.2		78.2	79.2	75.4
Приходна/капитална моќ на гарантите		10.3	32.5	21.4	36.0		54.6	48.6	47.1
Висина на учеството во финансирањето		10.3	28.5	18.2	36.9	6.3	36.6	40.3	44.8
Останати фактори. Ве молиме наведете ги		0.0	0.0	0.0	0.0	43.5			

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „++“ (исклучително важни) и „+“ (многу важни) и збирот на „-“ (делумно важни) и „--“ (потполно неважни).

Графикон 18

Важност на одделните фактори при процена на кредитната способност на населението

(нето-процент)

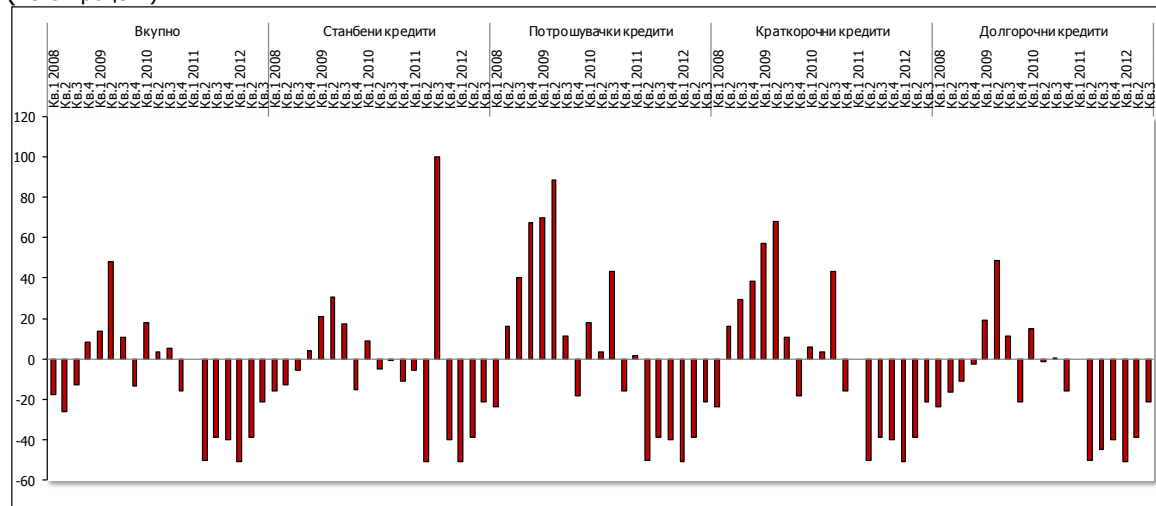
13. Какво влияние имаа промените во монетарната политика врз Вашата каматна политика (камати на новоодобрени кредити на населението) во последните три месеци?

	Вкупно			Станбени кредити			Потрошувачки кредити			Краткорочни кредити			Долгорочни кредити		
	Кв.1 2012	Кв.2	Кв.3	Кв.1 2012	Кв.2	Кв.3	Кв.1 2012	Кв.2	Кв.3	Кв.1 2012	Кв.2	Кв.3	Кв.1 2012	Кв.2	Кв.3
Значително влијаеја	0.7	0.8		0.7	0.8		0.7	0.8		0.7	0.8		0.7	0.8	
Делумно влијаеја	1.5	11.4	7.9	1.5	11.4	7.9	1.5	11.4	7.9	1.5	11.4	7.9	1.5	11.4	7.9
Незначително влијаеја	46.1	48.4	70.9	46.1	48.4	70.9	46.1	48.4	70.9	46.1	48.4	70.9	46.1	48.4	70.9
Не влијаеја	51.5	39.4	21.4	51.5	39.4	21.4	51.5	39.4	21.4	51.5	39.4	21.4	51.5	39.4	21.4
Неприменливо															
Вкупно	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Нето-процент	-50.8	-38.6	-21.4	-50.8	-38.6	-21.4	-50.8	-38.6	-21.4	-50.8	-38.6	-21.4	-50.8	-38.6	-21.4
Број на банки коишто одговориле	14	14	15	14	14	15	14	14	15	14	14	15	14	14	15

Нето-процентот претставува разлика помеѓу процентите „значително влијаеја“ и „не влијаеја“.

Графикон 19

Влијание на промените во монетарната политика врз каматната политика (камати на новоодобрени кредити на населението) на банките (нето-процент)

14. Како се променети условите на Вашата банка, од аспект на одобрувањето станбени кредити на населението, во изминатите три месеци? Ве молиме оценете го секој фактор користејќи ја скалата:

-- = значително се заострени

- = делумно се заострени

0 = во основа останаа непроменети

+ = делумно се олеснети

++ = значително се олеснети

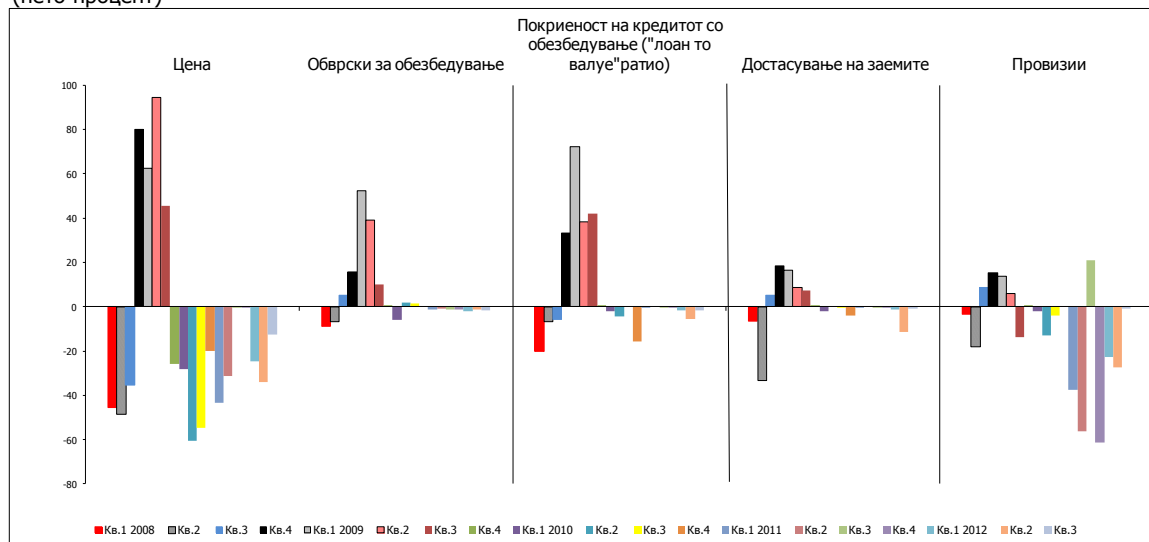
НП = неприменливо

	--	-	o	+	++	НП	Нето-процент		
							Кв.1 2012	Кв.2	Кв.3
А) Цена			87	12.6		0.5	-24.7	-34.0	-12.6
Б) Останати услови			63.5	0.9		0.5			
-Обврски за обезбедување			98.2	1.5		0.5	-2.2	-1.2	-1.5
-Покриеност на кредитот со обезбедување ("loan to value" ratio)			97.9	1.8		0.5	-1.5	-5.7	-1.8
-Достасување на заемите			98.8	0.9		0.5	-1.3	-11.5	-0.9
-Провизии			98.8	0.9		0.5	-22.7	-27.5	-0.9
В) Останати фактори, Ве молиме наведете ги			36.0			7.5			

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „--“ (значително се заострени) и „+“ (делумно се заострени) и збирот на „++“ (делумно се олеснети) и „++“ (значително се олеснети).

Графикон 20

Промена на условите на банките, од аспект на одобрувањето станбени кредити на населението
(нето-процент)

15. Како влијаеја долунаведените фактори врз условите за кредитирање на Вашата банка во изминатите три месеци од аспект на одобрувањето потрошувачки кредити и останати кредити на населението (се однесува на одговорот на прашањето 10)? Ве молиме оценете го придонесот на наведените фактори за заострувањето или олеснувањето на условите за кредитирање користејќи ја следнава скала:

-- = значително придонесуваат за заострени услови за кредитирање

- = делумно придонесуваат за заострени услови за кредитирање

0 = во основа придонесуваат за непроменетост на условите за кредитирање

+ = делумно придонесуваат за олеснување на условите за кредитирање

++ = значително придонесуваат за олеснување на условите за кредитирање

НП = неприменливо

	--	-	o	+	++	НП	Нето-процент		
							Кв.1 2012	Кв.2	Кв.3
А) Трошоци на финансиските средства и ограничувања на билансот на состојба		4.1	95	0.9		0.5	-0.7	-11.5	3.2
Б) Притисок од конкуренција		4.1	49.7	7.3	5.0				
-Конкуренција од другите банки		4.1	56.0	35.1	5.0		-46.7	-46.8	-36.0
В) Согледувања за ризикот		15.9	59.1	1.4					
-Очекувања за вкупната економска активност		15.9	82.9	0.9	0.5		-0.4	-0.6	14.5
-Ризик од неизвршување на обезбедувањето		36.4	62.4	1.4	0.0		33.0	32.6	35.0
- Кредитна способност на потрошувачите		16.1	82.1	0.9	0.5		12.4	1.2	14.7
Г) Останати фактори, Ве молиме наведете ги			36.0			7.5			

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „--“ (значително придонесуваат за заострени услови за кредитирање) и „-“ (делумно придонесуваат за заострени услови за кредитирање) и збирот на „+“ (делумно придонесуваат за олеснување на условите) и „++“ (значително придонесуваат за олеснување на условите).

16. Како се променети условите на Вашата банка за одобрување потрошувачки кредити и останати кредити на населението во изминатите три месеци? Ве молиме оценете го секој фактор користејќи ја скалата:

-- = значително се заострени

- = делумно се заострени

0 = во основа останаа непроменети

+ = делумно се олеснети

++ = значително се олеснети

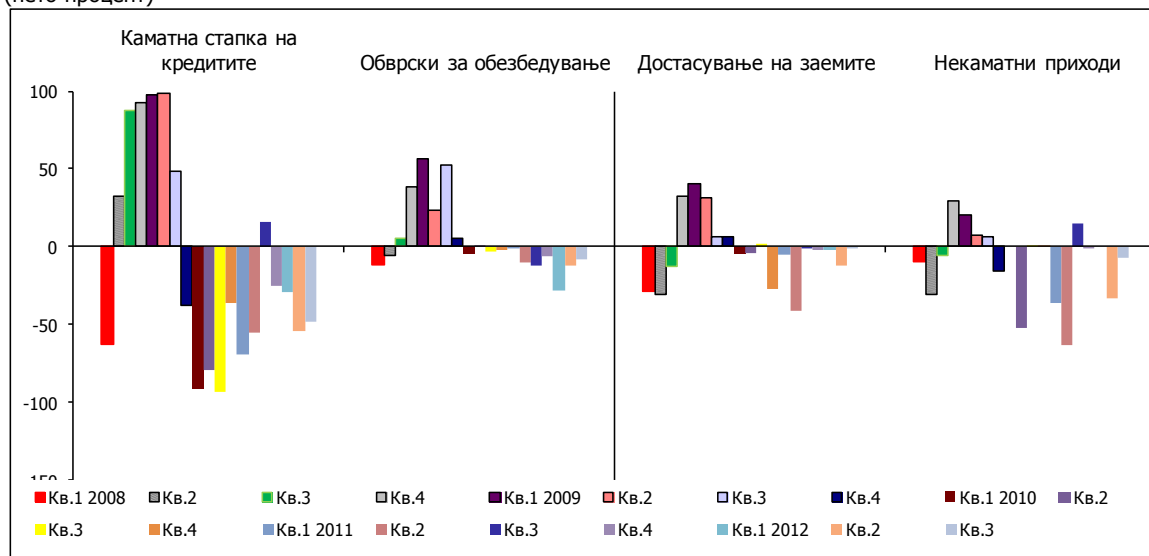
НП = неприменливо

	--	-	o	+	++	НП	Нето-процент		
							Кв.1 2012	Кв.2	Кв.3
А) Каматна стапка на кредитите			52.2	43.5	4.5		-29.2	-54.7	-48.0
Б) Останати услови			64.3	0.9					
-Обврски за обезбедување			92.4	7.8			-28.1	-12.5	-7.8
-Достасување на заемите			99.3	0.9			-2.3	-11.8	-0.9
-Некаматни приходи			93.0	7.2			0.0	-33.2	-7.2
В) Останати фактори, Ве молиме наведете ги									

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „--“ (значително се заострени) и „-“ (делумно се заострени) и збирот на „+“ (делумно се олеснети) и „++“ (значително се олеснети).

Графикон 21

Промена на условите на банките, од аспект на одобрувањето потрошувачки кредити и останати кредити на населението (нето-процент)

17. Како се промени побарувачката на кредити од страна на населението во последните три месеци, исклучувајќи ги вообичаените сезонски промени?

	Вкупно			Станбени кредити			Потрошувачки кредити			Останати кредити		
	Кв.1 2012	Кв.2	Кв.3	Кв.1 2012	Кв.2	Кв.3	Кв.1 2012	Кв.2	Кв.3	Кв.1 2012	Кв.2	Кв.3
Значително е намалена												
Делумно е намалена	29.6	0.3	4.1		0.5	4.1	37.9		4.1	37.9	0.5	4.1
Во основа остана непроменета	55.7	49.8	77.3	87.5	63.7	94.9	43.6	26.6	48.1	49.4	63.4	94.9
Делумно е зголемена	14.3	49.5	18.5	11.6	35.0	0.3	18.3	73.1	48.0	12.3	35.8	0.9
Значително е зголемена	0.2	0.4	0.2	0.7	0.8	0.9		0.3		0.2	0.3	
Неприменливо			0.1									0.3
Вкупно	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Нето-процент	-15.1	49.6	14.6	12.3	35.3	-2.9	-19.6	73.4	43.9	-25.4	35.6	-3.2
Број на банки коишто одговорише	14	14	15	14	14	15	14	14	15	14	14	15

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на процентите „значително е зголемена“ и „делумно е зголемена“ и збирот на процентите „делумно е намалена“ и „значително е намалена“.

18. Како влијаеја долунаведените фактори врз побарувачката на станбени кредити од страна на населението во изминатите три месеци (се однесува на прашањето 17)? Ве молиме оценете го секој фактор посебно употребувајќи ја скалата:

-- = значително придонесува за намалување на побарувачката
 - = делумно придонесува за намалување на побарувачката
 0 = придонесува за непроменетост на побарувачката
 += делумно придонесува за зголемување на побарувачката
 ++ = значително придонесува за зголемување на побарувачката
 НП = неприменливо

	--	-	0	+	++	НП	Нето-процент		
							Кв.1 2012	Кв.2	Кв.3
А) Потребности за финансирање			66.7	1.7				12.0	1.7
- Перспективи на пазарот за станбена изградба	3.1		95.0	2.1			6.2	14.8	-1.0
- Доверба на потрошувачите			77.1	23.1			33.9	34.5	23.1
- Трошоци на потрошувачите коишто не се поврзани за домувањето		3.1	95.6	1.5			-24.2	-1.4	-1.6
Б) Употреба на алтернативно финансирање			63.8	1.4					
- Заштеди на населението			97.9	2.3			2.5	3.1	2.3
- Кредити од останатите банки		13.4	83.9	2.9			-13.8	-12.8	-10.5
- Останати извори на финансирање			98.8	1.4			6.4	1.3	1.4
В) Останати фактори, Ве молиме наведете ги									

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „++“ (значително придонесува за повисока побарувачка) и „+“ (делумно придонесува за повисока побарувачка) и збирот на „-“ (делумно придонесува за намалување на побарувачката) и „--“ (значително придонесува за намалување на побарувачката).

19. Како влијаеја наведените фактори врз побарувачката на потрошувачки и останати кредити од страна на населението во изминатите три месеци (се однесува на одговорот на прашањето 17)? Ве молиме оценете го секој фактор посебно употребувајќи ја скалата:

--= значително придонесува за намалување на побарувачката

- = делумно придонесува за намалување на побарувачката

0= придонесува за непроменетост на побарувачката

+ = делумно придонесува за зголемување на побарувачката

++ = значително придонесува за зголемување на побарувачката

НП = неприменливо

	--	-	o	+	++	НП	Нето-процент		
							Кв.1 2012	Кв.2	Кв.3
А) Потребности за финансирање			34.7	37.7				49.6	37.7
- Трошење за трајни добра како што се: автомобили, мебел и сл.		3.1	95.4	1.7			-11.1	10.4	-1.4
-Доверба на потрошувачите			66.8	33.4			-13.8	34.5	33.4
Б) Употреба на алтернативи за финансирање			63.8	1.4				1.3	1.4
-Заштеди на населението			98.8	1.4			3.9	3.1	1.4
-Кредити од останати банки		14.0	83.9	2.3			-10.1	-13.2	-11.7
-Останати извори на финансирање			98.8	1.4			-10.5	1.3	1.4
В) Останати фактори, Ве молиме наведете ги									

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „++“ (значително придонесува за повисока побарувачка) и „+“ (делумно придонесува за повисока побарувачка) и збирот на „-“ (делумно придонесува за намалување на побарувачката) и „--“ (значително придонесуваат за намалување на побарувачката).

20. Ве молиме назначете каква промена очекувате кај условите за кредитирање на Вашата банка, од аспект на одобрувањето кредити на населението во следните три месеци.

	Вкупно			Станбени кредити			Потрошувачки кредити			Останати кредити		
	Кв.1 2012	Кв.2	Кв.3	Кв.1 2012	Кв.2	Кв.3	Кв.1 2012	Кв.2	Кв.3	Кв.1 2012	Кв.2	Кв.3
Значително ќе се заострат												
Делумно ќе се заострат			0.9	0.2		0.9			0.9			0.9
Во основа ќе останат непроменети	58.9	87.8	90.3	57.8	94.3	77	53.4	80.8	89.4	64.3	90.6	98.4
Делумно ќе се олеснат	40.8	9.8	8.8	41.8	5.7	21.4	46.4	12.7	9.9	35.5	9.4	0.9
Значително ќе се олеснат		2.4	0.2			0.9		6.5				
Неприменливо												
Вкупно	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Нето-процент	-40.8	-12.2	-8.1	-41.6	-5.7	-21.4	-46.4	-19.2	-9.0	-35.5	-9.4	0.0
Број на банки коишто одговориле	14	14	15	14	14	15	14	14	15	14	14	15

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на процентите „значително ќе се заострат“ и „делумно ќе се заострат“, и збирот на процентите „делумно ќе се олеснат“ и „значително ќе се олеснат“.

21. Ве молиме назначете каква промена очекувате кај побарувачката на кредити од страна на населението во следните три месеци (исклучувајќи ги вообичаените сезонски промени).

	Вкупно			Станбени кредити			Потрошувачки кредити			Останати кредити		
	Кв.1 2012	Кв.2	Кв.3	Кв.1 2012	Кв.2	Кв.3	Кв.1 2012	Кв.2	Кв.3	Кв.1 2012	Кв.2	Кв.3
Значително ќе се намали												
Делумно ќе се намали	15.9	37.7			22.5			22.5		37.9	59.8	
Во основа ќе остане непроменета	34.1	38.2	75.5	19.3	70.7	91.8	52	26.2	48.7	26.3	31.6	91.8
Делумно ќе се зголеми	49.8	23.8	24.7	80.5	6.8	8.4	47.8	51.0	51.5	35.4	8.3	8.4
Значително ќе се зголеми	0.1	0.2						0.3		0.2	0.3	
Неприменливо												
Вкупно	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Нето-процент	33.8	-13.7	24.7	80.5	-15.7	8.4	47.8	28.8	51.5	-2.3	-51.2	8.4
Број на банки коишто одговориле	14	14	15	14	14	15	14	14	15	14	14	15

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на процентите „значително ќе се зголеми“ и „делумно ќе се зголеми“ и збирот на процентите „делумно ќе се намали“ и „значително ќе се намали“.

Карактеристики на процесот на кредитирање во Вашата банка

Во следниве две табели се прикажани одговорите на банките на одделни конкретни прашања поврзани со процесот на одобрување кредити*.

Кредитирање на претпријатијата

Фактор/услов	1	2	3	4	5	0	
Број на години за кои се бараат финансиски извештаи	5.6	44.8	82.6	33.1			1) помалку од две; 2) две; 3) повеќе од две; 4) останато.
Фреквентност на посети на клиентите и на потенцијалните клиенти		37.1	95.9	0.0			1) никогаш; 2) понекогаш; 3) редовно; 4) останато.
Најчеста намена на одобрените кредити	24.0	99.9	38.7	33.1			1) основни средства; 2) обртни средства; 3) ликвидност; 4) останато.
Најчест сооднос на хипотеката и износот на кредитот	70.0	70.2	33.1				1) помалку од два; 2) два; 3) повеќе од два; 4) останато.
Достапност на кредитите без залог	55.2	69.9		7.9			1) да; 2) не; 3) само рамковните; 4) останато.
Минимален број на гаранти	40.8	0.1				42.2	
Сооднос на приходите на гарантот и месечната отплата	39.5	44.0	35.9	63.4			1) помалку од една третина; 2) една третина; 3) повеќе од една третина; 4) останато.
Задолжителен ексклузивен однос со банката при долгорочно кредитирање	59.1	15.1	70.8				1) да; 2) не; 3) за некои намени; 4) останато.
Кој ги одобрува кредитите до 100.000 евра?	33.1	72.5	33.1	64.2			1) Управниот одбор; 2) Кредитниот одбор; 3) Управниот и Кредитниот одбор; 4) останато
Кој ги одобрува кредитите од 100.000 евра до 500.000 евра?	33.1	64.3	40.9	66.8			1) Управниот одбор; 2) Кредитниот одбор; 3) Управниот и Кредитниот одбор; 4) останато
Кој ги одобрува кредитите над 500.000 евра?	38.7	59.2	38.1	66.8		0.1	1) Управниот одбор; 2) Кредитниот одбор; 3) Управниот и Кредитниот одбор; 4) останато
Вообичаено времетраење на постапката на одобрување кредит	2.2	62.5	72.0	2.3			1) помалку од една седмица; 2) од една до две седмици; 3) повеќе од две седмици; 4) останато.
Колкав е просечниот период за реализација на хипотекиите?	2.7	61.4	52.7	49.2		0.1	1) помалку од шест месеци; 2) од шест до дванаесет месеци; 3) од една до две години; 4) повеќе од две години; 5)

Кредитирање на населението*

Фактор/услов	1	2	3	4	5	0	
Дали бројот на месеци на постојано вработување на барателот на кредит е релевантен при одобрувањето на кредит?	0.9	99.3					1-не, 2-да,
Колку месеци вообичаено треба да биде вработен барателот на кредит во постојан работен однос?	49.7	50.2		0.3			1-до шест месеци, 2-од шест до дванаесет месеци, 3-од 1 година до две години, 4-над две години
Најчест сооднос на хипотеката и износот на кредитот	30.1	48.5		36.0			1- помалку од два, 2-два, 3- повеќе од два, 4-останато
Достапност на кредитите без залог	89.8	10.4		10.3			1-да, 2-не, 3-само рамковните кредити, 4- останато
Минимален број на жиранти	23.4	3.1				55.4	
Сооднос на приходите на жирантот и месечната отплата*	20.2	44.3	46.3	4.7			1-помалку од една третина, 2-една третина, 3-повеќе од една третина, 4- останато
Автоматизирано одобрување кредити на населението	10.9	88.5	0.8				1-да, 2-не, 3-останато
Задолжителен ексклузивен однос со банката при долгорочно кредитирање	15.7	78.7	16.1				1-да, 2-не, 3-за некои намени, 4-останато
Кој ги одобрува кредитите во вредност поголема од 20.000 евра?		56.3		48.0			1-управниот одбор, 2-кредитниот одбор, 3-управниот и кредитниот одбор, 4-останато
Вообичаено времетраење на постапката на одобрување кредит	26.3	62.9	34.8	0.9			1-помалку од една седмица, 2-една до две седмици, 3-повеќе од две седмици, 4- останато
Колку изнесува просечното времетраење на реализација на хипотеките?	5.6	86.8	16.6		0.9	0.6	1-помалку од шест месеци, 2-од шест до дванаесет месеци, 3-една до две години, 4-повеќе од две години, 5-останато

* Некои банки одговориле со повеќе од еден одговор, а некои не одговориле на прашањата.